

עם מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל

עם מרן הגר"ח קנייבסקי

להזכיר את הרבי מסאטמאר, הרבי מליובאוויטש והרב שך בנשימה אחת, מספר חסיד. "הוא בונה מערך שלם כאילו אין פלגים ומריבות. כל אחד משלים לעיקר אחד."

בתורתו יסודות, בין היתר, מהרש"ש ותלמידיו, הרמח"ל, חב"ד, ברסלב, קאמארנא, זידיטשוב, רבי אהרן מסטרשלה, הגר"א ותלמידיו והרב אשלג. כך, למשל, הוא סבור שאין פלוגתא בין הגר"א לחסידות בנושא הצמצום. באופן דומה הוא מתאים את תורת הנגלה וההלכה לתורת הסוד, ומפרש טעמי מחלוקות בהלכה לאור שורשי נשמותיהם של בעלי הדעות.

גם חצרו לא צבועה באחידות. על שולחנו ובבית מדרשו יהודים בכל הסגנונות. בשיעוריו חסידים עבדקים, מתנחלים בוגרי מוסדות הרב קוק, רבנים ליטאיים, בני עדות המזרח וחילונים תועים. "הם מוצאים לעצמם מקום אמיתי, קרבה אישית ושייכות", אומר בחור מוויליאמסבורג. במשך שנים חיפש דמות רוחנית שתאים ללבטיו ולעולמו האישי, "והרב נתן לי מענה. הוא מקרב דווקא את השבורים והנדכאים, את אלה שאין מי שיתיחס אליהם."

מעודד

שבורים ורצוצים בראש השולחן

הגר"מ נחשב למחמיר בכל הקשור להנהגותיו האישיות, אך מכיל אחרים כמות שהם. פסיקותיו ההלכתיות בהתאם. "כולם מרגישים בנוח לידו", אומר הוויליאמסבורגי: "מבעלי שיער ארוך עד חסידים מהיישוב הישן. הוא מגן על אנשים בצורה שקשה לתאר. יש אנשים מכובדים שלא מסוגלים להיות אצלו יותר מדי, כי לא קל להם עם העובדה שהוא נותן מקום לדמויות בעייתיות."

הוא דוגל בקירוב נשמות רחוקות ומבטיח שבזירה הזאת מצויה עבודת ה' האמיתית. "ניגש אליו אדם מפורסם וטען שהוא מתקשה להמשיך לשהות בסביבה כל עוד הרב משמר את מקומו של בריות עלובות בעיניו. 'הרב מקדיש להם מזמנו

חכם, עיניו בראשו

מיום שהכרתי את חצרו לא חצרו של איש האלוקים הגה"צ המקובל רבי יצחק מאיר מורגנשטרן, הבנתי שלא הבנתי כלום. נודע לי שאיני יודע דבר.

חזיתי בשעות של מהומת אלוקים: השתפכות הנפש, דחילו ורחימו, צומות, תעניות וסיגופים שאין כל בריה יכולה לשער. אף ברגעים של חדות ה': שמחה וששון, חיך ומאור פנים, הוד והדר. מידת ההשתוות פגשתי בו לראשונה בציון המצוינת, בכיכר פושקינא, 'פה שכניה', באומן. הבטתי בתפילותיו הזכות, המעוררות, החוצבות להבות אש, המפילות מחיצות של ברזל וממיסות כל לב. הוא עמד אז בזמן הגדול ביותר, ראש השנה בציון רבנו, לאחר אינספור ימים ולילות של הכנה נפשית, רוחנית וגופנית למעמד הנורא. לפני תקיעת שופר, בשעות הארוכות של מאה קולות מאה כוונות מאה ניגונים, אחרי עבודת היום. וכולו אש להבה.

רגע אחד בעולם שכולו אצילות וזוך וטוהר, ורגע שאחריו בעולם שפל ואפל לצד אנשים פשוטים, קרוצי חומר, שאינם עומדים על סודו של האיש שהעפיל בעשר אצבעות ובמוח שליט על הלב לכבוש את שערי הנו"ן בקדושה. בהטרה. יחידה ליחדך.

בתווך, ב'הפסקה', הוא מסב לצד כולם בקידושא רבא. מילה טובה לפלוני, עידוד קל לפלמוני, גערה קלה לאלמוני. אפילו מחייך מלוא הפה והלב לשמע דבר צחות הנאמר מרחוק. הכול באהבה מסותרת בפחד. יראת ה' אשר בקרבו זורחת על פניו, מנצנצת למרחוק, מקרינה ומאירה על כל סובביו.

בעולם שכולו אצילות. כפינתו הקבועה בבית מדרשו

שם למדתי מהו טוהר, מהי מידת בין אדם לחברו. לפני ההעכערקייט, לפני המופתים הגלויים, לפני עבודת ה' הפרטית שלו – ראשית כול הנהגות נאצלות. הפשטות, העדינות, הרגש הנקי והטהור בלי שמץ התנשאות ותביעה או כל נדנדוד מגיע"ל.

במשך השנים הבחנתי שלא אכפת לו איך יישב ועם מי ומה יהיה. אינו מתכנן דבר. כולו מופקר למען הקדוש ברוך הוא בכל עת ורגע. נראה שגם אם ייקרא לרכוש אוכל למאן דהו, יעזוב הכול וירוץ לבצע. בשמחה. אין לו כל עצמיות משלו. אדם מופשט מהעולם הזה לגמרי. אפילו לא מתכוּפּפּ בענווה לכל אדם – הוא שם. פשוט שם.

ראיתיו יושב עם כל אדם כמו היה החבר הטוב ביותר שלו. ראיתיו בעיצומו של מעיין הנובע וסביבו חברים מקשיבים לקולו המתוק קולח ושוזר קבלה וחסידות עם פלפולים בנגלה והלכות ומנהגים וסיפורי צדיקים בבלילה גאוונית. וכאשר משהו יעיר באמצע, מיד ישתתק ויקשיב. בסבלנות. עבור הזולת, העולם נעצר מלכת. אשרינו.

• מונולוג מפי מסתופף ומתאבק בעפר רגלו